Rok IX. Nr. 117 | Sosnowiec, poniedziałek 30 kwietnia 1934 roku. | Cena numeru 10 groszy

EXPRES ZAGŁ[illegible]IA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny: WITOLD FABRYCY.

Prenumerata wynosi miesięcznie zł. 2.—
Adres Redakcji, Administracji i Drukarni: Sosnowiec, ul. Teatralna 1a. [illegible]fon Redakcji [illegible]ministracji [illegible]ł 4-94. [illegible] 304.247

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 18, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-98; DĄBROWA, 3-g[illegible], tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek nr. 8, tel. 42; GRODZIEC, ulica [illegible]uszki tel. 16.

Budujemy szkoły powszechne

WARSZAWA, 29. 4. W sobotę rozpoczął się zjazd delegatów tow. popierania budowy szkół powszechnych. W zjeździe tym wzięli udział delegaci z całego kraju.

Obrady zjazdu zagaił marszałek senatu p. Władysław Raczkiewicz, poczem zebrani wysłuchali przemówień sprawozdawczych pp. dyrektora Bugajskiego, Machajskiego i dyr. W. Ambrożewicza.

Następnie zabrał głos p. wicemin. oświaty, Pieracki, który w przemówieniu swojem zapoznał dalegatów z planem działalności w roku przyszłym.

Towarzystwo budowy szkół powszechnych założone zostało w czerwcu r. ub. i posiada obecnie 13.439 kół jednoczących około 300.000 członków. Jak wynika ze sprawozdań akcja towarzystwa rozwija się przedewszystkiem w kołach nauczycielskich i w szkołach.

Szersze koła społeczeństwa nie biorą niestety należytego udziału w doniosłej akcji.

W roku szkolnym 1933-4 było ogółem 4.993.000 dzieci w wieku szkolnym (mowa oczywiście o szkołach powszechnych). W przyszłym roku szkolnym liczba dzieci wzrośnie do 5.119.000, w 1935-6 do 5.11.000, w 1936-7 do 5.222.000 i w 1937-8 do 5.269.000. Rok ten będzie stanowił punkt kulminacyjny. Przewidywana jest nadal cyfrą stałą okooł o miljonów, z czego około 4.70.000 muszą objąć powszechne szkoły prywatne, gdy około 300.000 obejmą szkoły prywatne.

W tych warunkach potrzeba około 73.000 izb szkolnych. Wiele dotychczasowych izb jest nieodpowiednich, wobec czego stajemy przed koniecznością budowy około 43.000 nowych. Koszt jednej izby drewnianej wynosi 5.000 zł., a murowanej 10.000zł. łącznie z urządzeniem. Towarzystwo budowy szkół powszechnych dąży do tego, aby w drodze zbiórek zebrać na ten cel 20 proc. potrzebnej sumy. Narazie prace w kierunku zebrania potrzebnych kwot nie dają należytych wyników. Jednak trzeba wierzyć, że w przyszłości wysiłki zostaną uwieńczone pomyślnemi rezultatami.

Zamach bombowy
na teatr w Madrycie.

MADRYT, 29.4. W nocy na sobotę nieznani sprawcy dokonali zamachu bombowego na jeden z teatrów modryskich, położony w centrum miasta. Eksplozja uszkodziła poważnie wnętrze gmachu, powodując znaczne straty materjalne. Sprawców nie zdołano dotychczas wyśledzi.

Groźne awantury
z podburzenia urzędnika

PARYŻ, 29. 4. PAT. Na bulwarze Sant Denis wybuchła bójka, która omal nie przybrała groźnych rozmiarów. Dwaj policjanci po bezskutecznych usiłowaniach rozdzielenia bijących się użyli pałek gumowych.

Wtedy jeden z przechodniów, sekretarz merostwa X obwodu wygłosił podburzające przemówienie o brutalności policjantów. Tłum zajął grozną podstawę w stosunku do policji, usiłując odbić aresztowanych. Jeden z policjantów wystrzelił w powietrze, wzywając w ten sposób na pomoc znajdujących się w pobliżu policjantów.

Po chwilowem uspokojeniu tłum przybrał znowu groźną postawę przed apteką, w której opatrywano jednego z pobitych. W rezultacie tłum, liczący około 500 osób zaczął ponownie demonstrować. Policjanci wezwali posiłki. Przybyło samochodami 60 policjantów, którzy tłum rozpędzili. Aresztowano 10 osób i po stwierdzeniu tożsamości wypuszczono je na wolność. Trzech policjantów w czasie utarczki odniosło rany.

Katastrofa hydroplanu wojskowego
w Pucku

GDYNIA, 29. 4. W związku z katastrofą hydroplanu wojskowego w Pucku dowiadujemy się, że specjalna komisja wojskowa bada przyczyny katastrofy, w czasie której zginął dobry i doświadczony lotnik ś.p. bosman pilot Walkowiak.

Wyniki oficjalne badań będą znane zapewne za kilka dni. Narazie podajemy niektóre szczegóły badania komisji, oraz wiadomości, pochodzące od naocznych świadków wypadku. Ś.p. bosman - pilot Walkowiak wystartował na hydroplanie RWD jako pierwszy w tym dniu do lotu ćwiczebnego. Teren ćwiczeń (morze) w tym czasie zasłonięte było mgłą. W chwili dokonywania wirażu zaobserwowano, że z samolotu coś wypadło, poczem hydroplan runął do wody, momentalnie ginąc pod powierzchnią morza. Początkowo sądzono, że zluźnił się i wypadł worek z piaskiem, którym obciążony był hydroplan.

Na miejsce katastrofy udał się natychmiast motorówką por. Gardulski, który nurkując, ustalił, że pilota w samolocie niema. Po dłuższem szukaniu znaleziono zwłoki ś.p. Walkowiaka w odległości około 100 — 150 metrów od zatopionych szczątków hydroplanu. Zwłoki były w straszliwy sposób okaleczone. Przyholowany do hangaru samolot jest całkowicie strzaskany.

Pierwszy polski zjazd inżynierów budowl. w Warszawie

WARSZAWA, 29. 4. W dniach 4 i 5 maja br. odbędzie się w Warszawie pierwszy polski zjazd inżynierów budowlanych.

Na zjazd przybędą pp. ministrowie spraw wewnętrznych, przemysłu i handlu oraz komunikacji, dyrektorzy technicznych departamentów w ministerjach oraz wybitni uczeni i specjaliści ze świata technicznego.

Na zjeździe m. in. omówione zostaną sprawy, dotyczące stanu zatrudnienia inżynierów budowlanych i organizacyj prac naukowych wśród inżynierów budowlanych.

Na zjeździe utworzony zostanie ogólnopolski związek inżynierów budowlanych.

——ooo——

„Heil Piłsudski!"

TORUŃ, 29. 4. Z Chojnic donoszą, że niemiecki urzędnik graniczny zjawił się onegdaj w sprawach służbowych na jednej z polskich placówek granicznych i spotkawszy tam polskich strażników podniósł rękę do góry, witając ich okrzykiem: Heil Piłsudski".

Zainterpelowany o przyczynę tego pozdrowienia, urzędnik ów oświadczył, że władze niemieckie wydały okólnik, żeby urzędnicy niemieccy przy spotkaniu z urzędnikami polskimi witali ich tem pozdrowieniem.

Przemysłowiec łódzki otruł córkę
a sam z żoną popełnił samobójstwo

ŁÓDŹ, 29. 4. Pogotowie ratunkowe zostało zaalarmowane wiadomością o otruciu rodziny przemysłowca dra Juljusza Damma.

Przybyły lekarz pogotowia stwierdził, że cała rodzina, składająca się: z 41-letniego Juljusza Damma, 32-letniej żony jego Dory i 11-letniej córeczki Ilony, daje słabe oznaki życia. Jak się okazało, Juljusz Damm dał najpierw do zażycia kilka pastylek weronalu córeczce, a następnie sam i jego żona zażyli większą ilość weronalu.

Juljusz Damm jest właścicielem wielkiej fabryki pończoch. Uchodził on w Łodzi za bardzo zamożnego. W ostatnim jednak czasie interesy jego zaczęły się pogarszać i żalił się, że mu ciążą spory ze spólnikiem Chajesem.

Przyczyny samobójstwa przedstawiają się następująco. Wieczorem Dammowie wyprawili służącą do kina i gdy wróciła zastała Dammów pogrążonych we śnie. Przeczuwając, iż stało się coś złego, wezwała dozorcę, a ten skolei innych lokatorów, którzy stwierdzili fakt samobójstwa.

Damm pozostawił 4 listy: do policji, do rodziny, spólnika i do służącej. W liście do służącej pisze, że pozostawia jej gażę miesięczną i w darze zegarek jego żony, zaś do policji donosi, że odbiera sobie z rodziną życie. Dammów przewieziono do szpitala. Stan ich jest bardzo ciężki. Być może, że uda się utrzymać przy życiu 11-letnią córeczkę. Wypadek wywołał w łódzkich sferach przemysłowych wielkie poruszenie.

Koniec komisji „Prò Russia"?

RZYM, 29.4. Wskutek ustąpienia biskupa d'Herbigny ze stanowiska przewodniczącego komisji Pro Russia", większość oddziałów tej instytucji ulega obecnie likwidacji. Ponieważ dotychczas nie mianowano nowego przewodniczącego komisji „Pro Russia", ogólnie przypuszczają, że komisja ta ulegnie całkowitej likwidacji. Nie pozbawionym znaczenia jest fakt, że grupa księży obrządku wschodniego narodowości rosyjskiej, ze znanym księciem Wołkońskim na czele, opuściła Rzym, przenosząc swą działalność do Francji.

Aresztowania Ukraińców w Brzeżańszczyźnie

LWÓW, 29. 4. W pow. brzeżańskim przeprowadziła policja szereg rewizyj i aresztowań wśród Ukraińców. Rewizje odbyły się w mieszkaniach studentów ukraińskich, zamieszkałych w Potutorach. Po rewizjach aresztowano studenta prawa Łabuńka i ucznia 4 kl. gimn. Łonkiewicza. Obaj osadzeni zostali w więzieniu śledczem w Brzeżanach. Aresztowania pozostają w związku z kolportażem ulotek O. U. N. Aresztowano ponadto studenta prawa Synczyszyna z Koniuch pod zarzutem przynależności do O.U.N.

MECZE LIGOWE.

W W. Hajdukach „Ruch" pokonał „Wisłę" w stosunku 4:3 (3:0).

Bramki strzelili: Peterek, Welinowski i Włodarz, dla Wisły — Pazurek.

WARSZAWA, 29.4. (wł.) **Garbarnia — Polonja 2:0.**

POZNAŃ, 29. 4. (wł.) **Warta — Warszawianka 8:0.**

LWÓW, 29. 4. (wł.) **Pogoń — Strzelec 3:0.**

ŁÓDŹ, 29. 4. (wł.) **Cracovia — Ł.K.S. 4:3.**

KRAKÓW, 29. 4. (wł.) **Podgórze — Legja 2:0).**

ROTWEIS — LEGJA 4:1.

WARSZAWA, 29. 4. (wł.) Mecz tenisowy między berlińską drużyną Rotweis a Legją zakończył się wygraną berlińczyków w stosunku 4:1.

Awans 15.000 urzędników

i funkcjonarjuszów państwowych niższych grup uposażeniowych

Prace nad sporządzeniem list awansów urzędniczych zostały już ustanowione.

Pierwsze te awanse, które umożliwione zostały naskutek wejścia w życie nowych przepisów uposażeniowych, obejmującą funkcjonarjuszów administracji ogólnej we wszystkich ministerjach, oraz pracowników przedsiębiorstw państwowych, jak PKP., poczta, lasy państwowe i przedsiębiorstwa podległe ministerjum opieki społecznej.

Awansami objęta będzie również straż graniczna i policja śląska, awanse bowiem w policji państwowej załatwione zostały jeszcze w marcu rb.

Sporządzając listy awansów — szczególny nacisk położony został na awanse funkcjonarjuszów w niższych grupach uposażeniowych.

Do IV-ej grupy uposażenia nikt niezostał zaawansowany, do Ve-j zaawansowano około 40-tu urzędników w całym kraju, do VI-ej — około 225-ciu. Reszta awansów przypada na niższe grupy uposażeniowe, od VII do IX-ej.

Ogółem obecne awanse obejmą 15.000 osób, w tem 6.000 osób w administracji ogólnej i 9.000 we wspomnianych powyżej przedsiębiorstwach, straży granicznej i policji śląskiej.

Terytorjalnie największa ilość awansów przypadnie na prowincję w liczbie bowiem awansów w administracji ogólnej tylko około 14-tu procent przypada na Warszawę.

Przy ustalaniu list awansów brane były m. in. pod uwagę możliwości budżetowe poszczególnych ministerjów względnie przedsiębiorstw a wzrost wydatków, związanych z awansami mieścić się będzie całkowicie w ramach odnośnych budżetów.

Dekrety, przyznające awanse, doręczane będą od dziś z mocą obowiązującą od 1 maja br.

2,281.500 zł. na zasiłki dla bezrobotnych robotników w maju

Odbyło się w Warszawie pod przewodnictwem wiceministra opieki społecznej, dr. Kazimierza Ducha. posiedzenie zarządu głównego funduszu bezrobocia, na którem ustalono preliminarz budżetowy F. B. na maj.

Preliminarz ten przewiduje po stronie wpływów kwotę 2.786 314 zł. z tytułu wkładek na ubezpieczonych robotników i ustawowej dopłaty ze skarbu państwa. Na zasiłki dla bezrobotnych robotników preliminarz ustala na maj sumę 2.281.500 zł. Przewidywana liczba bezrobotnych, uprawnionych do pobierania zasiłków ustawowych z funduszu bezrobocia, wyniesie w maju około 50.000 osób.

—oOo—

ZEBRANIA I AKADEMJE ZZZ. w DNIU 1 MAJA w SOSNOWCU

W dniu 1 maja, jako w dzień poświęcony polskiemu światu pracy, Z..Z.Z. urządza następujące zebrania i akademje: Sosnowiec — zebranie o godz. 10 rano w „Kuźnicy“ Dębowa Góra. Akademja o godzinie 18 w „Kuźnicy“ Warszawska 22. Czeladź — Akademja o godzinie 19 w kinie „Czary“. Dąbrowa — Akademja o godz. 10 rano w sali „Kuźnicy“ 3 maja. Będzin — Akademja o godz. 18 w szkole nr. 7, ul. Gzichowska. Zawiercie — Akademja o godz. 18 w sali ZZZ., Leśna 18. Niemcy — Akademja w kinie „Halka“ w Porębce - Zawodzie. Gródków — Zebranie o godz. 14.30 w Klinkierni. Akademja o godz. 20. Wojkowice - Komorne — Akademja o godz. 18 w starej szkole Sobieskiego 11. Gołonóg Akademja o godzinie 16 w domu ludowym przy kop. „Flora“. Klimontów — Akademja w szkole powszechnej o godz. 17.

Swięto lasu w Zagłębiu

Kochaj i szanuj las! Nie niszcz go tam, gdzie jest! Sadź las tam, gdzie go niema!

Te oto wzniosłe hasła były rzucane przez mówców i organizatorów Święta Lasu, które jak już podawaliśmy odbyło się w lasach w Gołonogu.

Swiętu lasu sprzyjała piękna i słoneczna pogoda. Nic więc dziwnego, że w niezwykłej tej uroczystości wzięło udział kilka tysięcy osób z całego Zagłębia, w tem zgórą trzy tysiące młodzieży ze szkół średnich, powszechnych i zawodowych ze swoimi kierownikami i personelem nauczycielskim.

W uroczystości tej wzięli również udział: **starosta J. Boxa, reprezentanci 23 p. a. l. — kpt. Solak i kpt. Cesarz, miejscowy ks. prob. Olczakowski, ks. Kucyk, dyr. Wasilewski, dyr. Wł. Mazur, dyr. Zięba, inż. Derlecka, dr. Jurkowscy, dyr. Sierko, nadleśniczy inż. Szczepański, p. Burski, p. Makarczyński, p. Tylman, p. Strzelczyk, przedstawiciele prasy.**

Uroczystości święta lasu rozpoczęto nabożeństwem, które odprawił **ks. J. Kucyk**, kazanie wygłosił **ks. prob. L. Olczakowski.** Po nabożeństwie uformował się pochód, który przy dźwiękach orkiestry przemaszerował do lasu państwowego „Swięconka“ położonego w pobliżu Strzemieszyc i Łośnia, gdzie odbyła się druga część programu święta.

Tu z ramienia nadleśnictwa pierwszy do zebranych przemówił, sekretarz nadleśnictwa w Gołonogu **p. St. Grochulski.** Następne przemówienia, nawołując społeczeństwo, a w szczególności młodzież do szerzenie kultu dla lasu i jego cennych wartości dla życia człowieka, wygłosili **starosta Boxa i dyr. Wł. Mazur.**

Okolicznościową deklamację o święcie lasu wygłosili p. A. Lewandowska.

Miłą częścią programu święta było symboliczne sadzenie drzew przez młodzież szkolną i częściowo starsze społeczeństwo. Ogółem zasadzono 3100 drzewek. Przy każdem drzewku zawieszono tabliczkę z nazwiskiem, względnie nazwą szkoły, czy instytucji, która zasadziła drzewko. Między innemi własnoręcznie zasadził drzewko starosta Boxa.

Po sadzeniu drzewek, licznie zebrana młodzież pod opieką nauczycieli poczęła się bawić w różne gry, tańczyć przy orkiestrze jazzbandowej i chóru (coś na wzór chóru Dana) złożonej z uczniów szkoły górniczo - hutniczej w Dąbrowie.

Miłą atrakcją były również popisy chórów szkolnych. Jednem słowem młodzież szkolna bawiła się wesoło.

Komitetowi, który się zajął urządzeniem Święta Lasu, a wszczególności nadleśniczemu **inż. St. Szczepańskiemu, leśniczemu St. Grochulskiemu i p. H. Urbanowi** należą się słowa uznania za dobre i sprawne urządzenie tej całej imprezy.

W związku ze zbliżającem się latem, w czasie którego bardzo często będziemy spędzać wiele miłych chwil w lesie, nie od rzeczy będzie wspomnieć, że kto odczuwa piękno lasu, to zrozumie, że święto lasu nie powinno wywołać radości tylko wśród dzieci sadzących w dniu tym drzewka, lecz wśród całego społeczeństwa. Zainteresowanie ogółu zapobiegnie może niszczeniu i szpeceniu lasów, na pniu starej sosny nie ukaże się napis wyrżnięty scyzorykiem lub nie zapłacze łzami żywicy sosna, a z trawy znikną stare gazety butelki itp. odpadki.

Kochajmy i szanujmy las!

O.

Regjonalny zjazd organizacyj kupiectwa

detalicznego z województwa kieleckiego i Śląska w Sosnowcu

W izbie przemysłowo - handlowej w Sosnowcu odbył się w dniu wczorajszym regjonalny zjazd organizacyj kupiectwa detalicznego z terenu województwa kieleckiego i Śląska.

Zjazdowi przewodniczył **radca Wainsztok** z Częstochowy.

Przemówienia powitalne wygłosili pp.: **wicestarosta grodzki Heynar, ref. Mandyczewski, w imieniu starosty Boxy, wicekom. Amstaedt, w imieniu m. Sosnowca, nacz. Szczęch, w imieniu prezesa izby skarbowej, dyr. Waligórski w imieniu LOPP, radca Józef Saper, w imieniu przemysłowców i kupców p. Drzewiecki, w imieniu L.M., p. Elster, radca Rubinlicht, w imieniu izby przemysłowo-handlowej, przedstawiciel stowarzyszenia kupców chrześcijańskich i przedstawiciel stow. rzemieślników.**

Po przemówieniach powitalnych rozpoczęły się obrady.

Referaty wygłosili delegaci centralnego zw. drobnych i detalicznych kupców z Warszawy **adw. Granat i adw. Maukin.**

W drugiej części zjazdu, sprawozdania z działalności poszczególnych oddziałów składali delegaci, po czem omawiana była sprawa wyborów do rad miejskich i uchwalenie rezolucyj.

KRONIKA

Kwiecień 30 Poniedz.	Dziś: Katarzyny Synejskiej Jutro Filipa ap. i Jakóba ap. Wschód słońca: 4.03 Zachód słońca: 18.40

RADJO

WARSZAWA

Poniedziałek, 30 kwietnia.

7.00 Sygn. cz. 7.25. Muzyka. 7.35 Dz. por. 7.40. D. c. muz. 7.55. Chwilka gospod. dom. 11.40 Codz. Przegl. Pr. Polsk. 11.50 Życie art. stolicy. 11.57. Sygnał czasu. 12.05. Koncert zespołu salonowego. 12.30. Kom. meteor. 12.55. Dz. południ. 13.00. Płyty. 13.30. D. c. reportażu z 1 inaugurac. lotu pasażerskiego Warszawa — Berlin. z lotniska pozn. 15.05. Wiadomości o eksporcie polsk. 15.10. Kom. gospod. 15.20. Kronika harcerska. 15.25. Chwilka lotn. 15.35. Płyty. 15.50. Recital śpiew. 16.10 Dzielmy się—jako czynnik zbiorowości. 16.20. Francuski. 16.35. D. c. report. z 1 inaugur. lotu pasażerskiego Warsz. — Berlin. 17.00 Recital fortepj. 17.30. Odczyt p. t. Literatura polska. 17.50. O chłopach - zuchach. 18.10. Piosenki góralskie i wojsk. 18.30. Program na dz. nast. 18.55. Rozmaitości. 19.15. Skrzynka poczt. 19.25. Odczyt aktualny. 19.40. Kom. sport. 19.47. Dz. wiecz. 20.00. Myśli wybrane. 20.02. Muzyka lekka 21.00. Wiosna bezrobotnych w Buenos Aires. 21.15. Współczesna lit. 22.00. Dla znawców jazzu płyty. 23.00. Kom. meteor. i kom. polic. 23.05. Muzyka tan.

KATOWICE

Poniedziałek, 30 kwietnia.

7.00. Aud. poranna. 11.35. Program na dz. bież. 11.40. Codz. Przegl Prasy Polsk. 11.50. Wiad. bież. 11.57. Sygnał czasu. 12.05. Tr. z Warsz. 15.00. Giełda zbożowa. 15.05. Kom. z Warsz. 15.20. Strażak Śląski. 15.25. Chwilka lotn. 15.35. Płyty. 16.20. Tr. z Warsz. 17.00. Recital fotepj. 17.30. Tr. z Warsz. 18.50. Porady radjotechn. 19.00. Program na dz. nast. 19.05. Rozmaitości. 19.10. Piękna fotografja tanim aparatem. 19.25. Tr. z Warsz. 19.43. Kom. sport. 19.47. Tr. z Warsz. 22.00. Płyty 23.00. Tr. z Warszawy.

—oOo—

Z Zagłębia.

WPADŁ POD SAMOCHÓD W SOSNOWCU.

Wczoraj przed południem na ul. 3 maja w Sosnowcu wydarzył się wypadek samochodowy, który na szczęście nie zakończył się tragicznie.

Mianowicie samochód należący do p. Br. Koniecznego z Sosnowca, prowadzony przez szofera Jana Heizego, zderzył się z jadącym z przeciwnej strony na rowerze niejakim Majerem Zgniłkiem.

Rowerzysta nie doznał żadnych obrażeń, natomiast rower uległ znacznym uszkodzeniom.

— **Popularne pogadanki higjeniczne w Sosnowcu.** W mmiejskim ośrodku zdrowia i opieki społecznej w Sosnowcu przy ul. Teatralnej Nr. 4 odbędą się następujące pogadanki: Dnia . maja br. ogodz. 11 dr. med. H Konopkówna: „O jaglicy czyli egipskiem zapaleniu oczu“. Dnia 10 maja br. o godz. 11 dr. med. M. Malicki: „O ospie szczepieniu ochronnem przeciwko ospie.“

— **Odpust w Starym Sielcu.** W dniu ; maja w parafji Stary Sielec w Sosnowcu, przypada doroczny odpust. Nabożeństwo odpustowe zostanie odprawione o godz. 11 przed południem.

— **Utworzenie komitetu urządzenia tygodnia LOPP. w Myszkowie** Odbyło się zebranie przedstawicieli miejscowych kół w celu omówienia urządzenia tygodnia LOPP. na terenie Myszkowa. Do komitetu wybrano pp.: przewodniczący mgstr. Stefan Szydłowski, zastępca — Franciszek Nadrowski, sekretarz — Jan Janoska oraz członkowie pp.: Marja Jędrzejkiewiczowa, Stanisława Oskowa, ks. Jan Kałuża, dyr. Henryk Landau, inż. Karol Guzik, Bieś, Franciszek Najmowicz, Mierzwa Henryk i Jan Seweryn.

— **PCK. w Olkuszu** przeniósł się obecnie do nowego loaklu w tym samym budynku przy ul. Mickiewicza i posiada dwie sale gustownie i estetycznie urządzone.

Z WALNEGO ZEBRANIA BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W SOSNOWCU.

Odbyło się sprawozdawcze walne zebranie członków banku spółdzielczego w Sosnowcu na Pogoni przy udziale 104 członków. Zebranie zagaił prezes rady nadzorczej p. **B. Jędralski.** Przewodniczył **p. Józef- Kwiatkowski** (junior) przy udziale sekretarza **p. K. Podstawskiego** i asesorów pp.: dr. **Włyńskiego i Józefa Kossa.** Sprawozdanie cyfrowe złożył kierownik banku p. B. Hyla, a z ogólnej działalności nacz. F. Mroczkiewicz. Protokół z dokonanej rewizji przez radę nadzorczą odczytał p. E. Hauze. Ze sprawozdania zarządu wynika, że bank w ciągu roku 1933 udzieliłł 3489 pożyczek na ogólną sumę 606 628 zł.

Własnych kapitałów bank posiada 98.320 zł., w tem udziałów członkowskich 68.819 zł., kapitału zasobowego 23.370 zł., innych rezerw 6.760 zł. Wkłady wynosiły na I/I 1934 r. 149 262 zł. Wysokość kredytu redyskontowego bank posiadał 120.000 zł. Czysty zysk za 1933 r. wynosił 846 zł., z czego przeznaczono na amortyzację ruchomości 500 zł., a 346 zł. do uznania walnego zgromadzenia .

W dyskusji nad podziałem czystej nadwyżki, członkowie w zrozumieniu roli, jaką odgrywa bank spółdzielczy w obecnych ciężkich czasach w niesieniu pomocy kredytowej drobnym kupcom, rzemieślnikom, właścicielom nieruchomości i innym — poparli wniosek władz, doliczając czysty zysk do kapitału zasobowego. Drugim ważnym zynnikiem w dbaniu o rozwój placówki spółdzielczo-finansowej jest uchwalenie wniosku władz, zmierzającego do zwiększenia kapitału udziałowego, przez podwyższenie udziału członkowskiego ze 100 zł. na 150 zł., przy dogodnych warunkach spłaty.

Następnie uchwalono budżet wydatków banku na 1934 r. w sumie 20.600 zł.

W uzupełniających wyborach do rady nadzorczej wybrani zostali pp: **Stanisław Sztuka, Skwara Antoni (ponownie) oraz Teofil Olearczyk.**

——oOo——

— **Wycieczka galarami do Bierunia** Zarząd oddziału ligi morskiej i kolonjalnej w Sosnowcu podaje do wiadomości, że w pierwszy dzień Zielonych Świąt t. j. 20 maja br. odbędzie się wycieczka galarami do iBerunia.

Na galarach przygrywać będzie orkiestra, przewidziany jest dancing. Galar popłynie w otoczeniu kajaków ładnie udekorowanych .

Wyjazd nastąpi o godz. 5-ej rano autami z dworca w Sosnowcu do Mysłowic, a następnie o godz. 6-ej odjazd galarami, powrót z Bierunia pociągiem o godz. 23 do Sosnowca.

Koszt przejazdu łącznie z przewiezieniem autobusami do Mysłowic i galarami zł. 3.— od osoby, dzieci do lat 0-ciu płacą połowę, powrót koleją na koszt wycieczkowiczów .

Zapisy przyjmuje sekretarjat LMK w Sosnowcu, Kołłątaja 17 od godz. 18 — 20-ej codziennie.

— **Komitet Tygodnia LOPP. w Dłużcu.** Pod przewodnictwem kierownika szkoły pow. w Dłużcu p. T. Sztele powstał komitet tygodnia lopu w Dłużcu, który obejmie miejscowości Łobzów i Bydlin.

Do komitetu tygodnia wybrano: pp. Teodor Sztele, Wład. Hadt, Ignacy Myszor i Grzegorz Pasich.

Tragiczny wypadek w bieda-szybie w Sosnowcu

GÓRNIK WPADŁ DO 46-METROWEGO SZYBU.

W ub. sobotę na polach kolonji „Balbina" pod Sosnowcem, wydarzył się tragiczny wypadek, który zakończył się śmiercią bezrobotnego 33-letniego Ludwika Duszy, mieszkańca Klimontowa, ul. Mościckiego 21.

Dusza na lince opuszczał się do 46 metrowego szybiku. W pewnym momencie pękła linka i nieszczęśliwy runął na dno szybiku, masakrując się strasznie.

Koledzy nieszczęśliwego niezwłocznie pospieszyli mu z pomocą i na powierzchnie wydobyli, dającego słabe oznaki życia.

W chwili przewożenia do szpitala Dusza życie zakończył.

Tragicznie zmarły osierocił żonę i czworo nieletnich dzieci.

SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE

O mistrzostwo A kl. Zagłębia

W dniu wczorajszym odbyły się dalsze rozgrywki o mistrzostwo wszystkich klas podokręgu Zagłębia.

Rozgrywki o mistrzostwo A kl. Zagłębia dały następujące wyniki.

ZAGŁĘBIANKA — POLICYJNY 2:2 (2:0).

Na stadjonie „Policyjnego" KS. w Sosnowcu gospodarze rozegrali mecz z „Zagłębianką" remisując w stosunku 2:2 (2:0).

W pierwszej połowie „Zagłębianka" miała wybitną przewagę. Dopiero po przerwie gra miejscami wyrównana.

„Zagłębianka" miała więcej zgry.

Pierwszego goala dla „Zagłębianki" uzyskał po strzale z rogu Dupak.

Następnie wynik podwyższył również po strzale z rogu Kulawik.

Po przerwie z karnego „Policyjny" uzyskał bramkę. Goala wegzekwował Konieczny. „Zagłębianka" zdezorjenoowana mylnemi rozstrzygnięciami sędziego p. Kuca, rozpoczyna grę chaotyczną. Wkońcu Luchter uzyskał wyrównającego goala.

Przedmecz rezerw 4:2 dla „Policyjnego".

CKS. — SARMACJA 4:1 (2:0).

W Czeladzi przed południem CKS. rozegrał mecz z „Sarmacją", zwyciężając w stosunku 4:1 (2:0).

Bramki dla miejscowych strzelili: Socha, Tuszyński, Przybyłek i Bogucki po jednej. Dla „Sarmacji" honorowego goala strzelił Widerak.

Gra miejscami ze strony „Sarmacji" brutalna.

Najsłabszy na boisku Cichoń z „Sarmacji".

Sędziował p. Kuc.

Przedmecz rezerw 4:1 dla CKS.

RUCH — BRYNICA 3:2 (2:1).

W Czeladzi odbył się popołudniu drugi mecz między miejscową Brynicą a sosnowieckim „Ruchem".

Mecz zakończył się zwycięstwem sosnowiczan w stosunku 3:2 (2:1..

Bramki strzelili dla „Ruchu" Kempa 2 i Jaworski 1, dla „Brynicy" Kohn i Lewandowski z karnego.

ZAGŁĘBIE — SOLVAY 1:1 (1:0).

W Dąbrowie „Zagłębie" rozegrało mecz z „Solvayem" z Grodźca, remisując 1:1 (1:0).

W pierwszej połowie „Zagłębie" uzyskuje prowadzenie ze strzału Łukasicwicza.

Po przerwie „Solvay" wyrównał ze strzału Kuszewskiego.

Gra wyrównana. Sędzia p. Br. Trzmiel dopuścił miejscami do ostrej gry.

Przy końcu drugiej połowy Fablewski z Zagłębia przy zderzeniu z graczem „Solvayu" upadł tak nieszczęśliwie, że złamał rękę w dwuch miejscach. Sędzia usunął z boiska gracza „Solvayu" — Majchrzczyka za ostrą grę.

Przedmecz rezerw 3:1 dla Zagłębia.

UNJA — HAKOAH 7:2 (2:1).

W Będzinie „Unja" odniosła wysokie zwycięstwo w spotkaniu z miejscowym Hakoahem w stosunku 7:2 (2:1).

Gra stała na dość wysokim poziomie technicznym. W drugiej połowie na obniżenie poziomu gry w znacznym stopniu wpłynął swemi rozstrzygnięciami sędzia p. Mandat.

Bramki dla „Unji" strzelili: Słota 3, Gwóźdź i Nowak po dwie, dla „Hakoahu" — Futerko i Rozen II.

Przedmecz: rezerwa „Unji" — juniory „Hakoahu" 8:1.

O MISTRZOSTWO B KLASY.

ŚWIT — SAMSON 8:0.

MAKABI — KINERETH 1:1.

ZEW — SATURN 2:0.

DĄBROWA — GWIAZDA (Będzin) 3:0 (2:0).

Z powodu zdekompletowania drużyny „Gwiazdy" sędzia w drugiej połowie odgwizdał zawody.

Bramki strzelili: Zaburda, Hapega i Halpor.

Przedmecz: zawody w koszykówkę: „Zagłębie" — Dąbrowa 20:12. Dąbrowystąpiła z dwoma rezerwowymi.

MISTRZOSTWA C KLASY

CYLON — KRAFT (Będzin) 3:0.

STRZELEC — CYNKOWNIA 4:2.

A. K. S. (Niwka) — PRZEMSZA (Będzin) 2:0.

OTWARCIE SEZONU MOTOCYKLOWEGO W DĄBROWIE.

W dniu wczorajszym dąbrowski klub motocyklowy uroczyście obchodził otwarcie sezonu motocyklowego.

Po nabożeństwie w kościele parafjalnym, motocykliści przejechali ulicami miasta, poczem odbył się wspólny obiad.

W otwarciu sezon brali udział delegaci klubów z Zagłębia Dąbrowskiego i Śląska.

PRZED 3 MAJEM W ZAGŁĘBIU.

Odbyło się posiedzenie komitetu obchodu święta 3 maja i zbiórki na dar narodowy w Grodźcu. Do przezydjum komitetu wchodzą pp. przew. **inż. Olszewski. wiceprzew. inż. Wiśniewski, sekretarz Czajer Stefan.**

Ułożono następujący program uroczystości: w przeddzień święta capstrzyk organizacji mundurowych z orkiestrą koła górników przy Grodzieckim T-wie. W dniu 3 maja o godz. 6.30, jako zapowiedź uroczystości odegrane zostaną hejnały.

O godz. 9 rano zbiórka wszystkich organizacyj i korporacyj przy szkole powszechnej nr. 2, skąd nastąpi wymarsz na nabożeństwo do kościoła parafjalnego. Po nabożeństwie pochód na czele 3-ch miejscowych orkiestr uda się do płyty Nieznanego Żołnierza, gdzie zostanie wygłoszone okolicznościowe przemówienia i rozwiązanie pochodu. Jednocześnie po przemówieniu związek gołębi pocz. w Grdoźcu wypuści kilkaset gołębi pocztowych.

Wieczorem odbędzie się akademja, na program której złożą się: zagajenie, prelekcja, deklamacje ,recytacje, oraz część wokalno muzyczna oraz odegrana zostanie przez t-wo „Lira" sztuka p.t. „Marcowy kawaler".

* * *

Z inicjatywy BBWR. w Łagiszy odbyło się zebranie przedstawicieli organizacyj i społeczeństwa, celem utworzenia komitetu obchodu święta 3 maja..

Do prezydjum komitetu powołano pp: Nowackiego Czesława jako przewodn , dyr. Iwaszkiewicza wiceprzewodn., Samoleja — skarbnik i Sitko Piotra — sekretarz.

Program zapowiada nabożeństwo, defiladę i rozwiązanie opchodu.

* * *

Z okazji obchodu święta narodowego 3 maja komitet urządza w kinie „Bajka" w Dąbrowie przedstawienie, na które się złożą: film o Polsce współczesnej, p.t. „Nie rzucim ziemi skąd nasz ród" i humorystyczny z Flipem i Flapem. Początek przedstawienia o godz. 13 min. 30. Bilety w cenie 10 groszy można nabywać w kasie kina od godz. 12-ej.

ODPOWIEDZ IREDAKCJI.

Wł. J. D., Sosnowiec — Sprawa obniżki komornego, poruszona przez związki lokatorów, utknęła na martwym punkcię. Odpowiednie memorjały lokatorskie zostały przedłożone władzom, które ze swej strony ustosunkowały się jaknajżyczliwiej do sprawy zniżek czynszów. Jak i kiedy jednak zostanie przez rząd załatwiona ta sprawa — narazie trudno przewidzieć.

WIOSENNE WYŚCIGI MOTOCYKLOWE W SOSNOWCU.

W dniu 10 maja br. odbędą się na torze S.T.S. „Unja" w Sosnowcu 5 ogólnopolskie wyścigi motocyklowe.

Zapewniony udział całego szeregu najwybitniejszych kierowców krajowych każe spodziewać się, iż impreza ta wzorem lat ubiegłych stanowić będzie nadzwyczajną atrakcję w życiu sportowem Zagłębia Dąbrowskiego.

× **Bokserzy Policyjnego (Sosnowiec) walczą w Rudzie Śląskiej. Bokserzy** Policyjnego K. S. w Sosnowcu wyjeżdżają dziś do Rudy Śląskiej, gdzie rozegrają mecz ze „Slawią".

× **„Sokół" (Czeladź) — „Stadjon" (Król.Huta)** Stadjon Królewska Huta zakontraktował mecz lekkoatletyczny „Sokołem" czeladzkim na 10 maja br. w Królewskiej Hucie..

Przewidziane są konkurencje panie: bieg 60 mtr., 100 mtr. 4×100 mtr. rzuty kulą, dyskiem i skoki.

Panowie: biegi 100, 200, 400, 800 1500 i 800 mtr. Skoki i rzuty.

LEKKOATLECI ZAGŁĘBIOWSCY NA ZAWODACH W KATOWICACH.

Ośrodek WF. w Katowicach zorganizował w dniu wczorajszym dla lekkoatletów „C“ kl. i niestowarzyszonych t. zw. „pierwszy krok atletyczny“.

W zawodach tych brali udział i zagłębiacy, którzy zajęli szereg pierwszych miejsc, a mianowicie: bieg 100 m. — „Tamur“ (Strzała — Sosnowiec) — 11,8 sek., 300 m. Samborski (Sokół — Dąbrowa), skok wdal: „Tamur“ (Strzała) 6.22 mtr., rzut dyskiem: Orlicz (Sokół Dąbrowa).

——ooo——

× **Imprezy sportowe 3 maja w Dąbrowie.** Z okazji święta 3 maja komitet WF i PW. w Dąbrowie z komitetem obchodu 3 maja urządza w dniu 3 maja zawody lekkoatletyczne na stadjonie miejskim przy ul. Konopnickiej. Początek zawodów o godzinie 14.30

Przewidziane są konkurencje następujące: pięciobój drużynowy (5 osób) o przechodnią nagrodę bieg 100 mtr., b) bieg 400 mtr., c) skok wzwyż, d) rzut kulą 7257, e) rzut granatem (oburącz) 500 gr. Zawody w koszykówkę o przechodnią nagrodę. Bieg 3000 mtr.

Zgłoszenia zawodników przyjmuje p. L. Stankiewicz w lokalu komitetu WF. (magistrat pokój 22) do dnia 2 maja godz. 13-ej.

× **Zaprawa do POS. w Wojkowicach Komornych.** Związek rezerwistów koło w Wojkowicach - Komornych organizuje próbę o POS. W najbliższych dniach zostanie rozpoczęta zaprawa do POS. po ukończeniu, której próbę przeprowadzi komisja z powiatowej komendy PW. i WF.

Zapisy przyjmuje i informacji udziela do dnia 10 maja komenda zw. rezerwistów w lokalu starej szkoły codziennie od godz. 17 do 19-ej.

Tenisiści Unji (Sosnowiec) rozpoczęli sezon

W dniu wczorajszym sekcja tenisowa „Unji“ (Sosnowiec) otwarła sezon sportowy.

W turnieju otwarcia udział wzięli członkowie sekcji.

Wyniki poszczególnych gier przedstawiają się następująco:
wiec — Gosiewski 6:1, 6:4, Garliński —

Gra pojedyńcza panów: Kontrymo Trawiński 6:3, 6:2, Siuta — Mikułowski 6:1, 6:3, Kraupe — Kruszyński 6:0, 6:3.

Ćwierćfinał: Grychowski — Kontrymowicz 6:1, 6:2, Mikołajewski — Siuta 6:2, 6:1, Olszewski — Kraupe 6:1, 6:1.

Półfinał: Grychowski — Müsset 6:3, 6:1, Mikołajewski — Olszewski 3:6, 6:3, 6:1.

W finale po zaciętej i ładnej walce Grychowski pokonał Mikołajewskiego 6:1, 3:6, 6:2.

Gra pojedyńcza pan: Dąbrowiczowa pokonała Lipecką 6:1, 6:1.

W finale: Walicka pokonała Dąbrowiczową 7:5, 6:2.

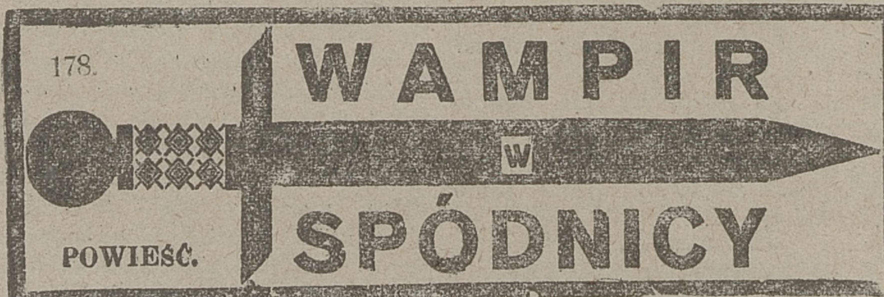
Gra pojedyńcza pan: Dąbrowiczowa Kraupe contra Olszewski Walicki 2:6, 6:8 Siuta, Garliński — Grychowski — Müsset 6:3, 4:6, 2:6.

Do finału zakwalifikowały się pary: Olszewski, Walicki contra parze Grychowski, Müsset.

W finale tytuł mistrza zdobyła para Olszewski, Walicki zwyciężając parę Grychowski, Müsset 10:8, 6:4.

DROBNE OGŁOSZENIA

NA drodze Będzin — Sosnowiec zgubiono narzędzia motocyklowe. Znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem. Będzin, księgarnia „Zagłębie“.

Lucjan od czasu zamknięcia w Mazas był w stanie zupełnego przygnębienia. Chwilami tylko ożywiał się, i przeklinał Julję Tordier, sprawiedliwość, życie i świat cały!

Marzył o zemście...

Zmienił się do niepoznania, wybladł i schudł.

Widział w wyobraźni Helenę zmienioną, okrytą żałobą.

W takim stanie zastał go dozorca więzienny, który wszedł do celi, wołając:

— Lucjan Gobert ma się stawić do badania.

— Nie pójdę, — odrzekł więzień, — powiedziałem już wszystko... Uprzedziłem sędziego, że milczeć będę. — Chce, aby mnie stawiono przed sąd, a zobaczymy, czy znajdzie się sędzia przysięgły, którybyby był tak zaślepiony, aby mnie winnym uznać.

— Na nic się nie zdały piękne słówka, mój chłopcze, — rzekł dozorca, — musisz iść do sędziego śledczego, czy chcesz, czy nie chcesz Jeżeli zaś będziesz posłuszny, może pozwolą ci napisać do matki... a może nawet, z nią się zobaczyć....

— O matko! — rzekł Lucjan, uspakajając się raptownie. — Dla ciebie wszystko zniosę, gdybym cię mógł uściskać, lub choć napisać i od ciebie list odebrać, to by mi sił dodało!

Z głową spuszczoną i bez narzekania, poszedł za dozorcą, wsiadł do furgonu i został przewieziony do sędziego śledczego.

Sędzia przeglądał właśnie akta sprawy Lucjana, gdy oznajmiono mu hrabiego Roncerny i wicehrabiego de Beuli.

— Prosić tych panów natychmiast — rzekł sędzia, wstając na powitanie przybyłych.

— Przychodzę — odezwał się hrabia Roncerny — aby podziękować panu i złożyć wymaganą kaucję za uwolnienie Lucjana Gobert.

Sędzia po chwilowym namyśle odpowiedział:

— W wyjątkowem położeniu, w jakiem się znajdujemy, prawo nic nie wymaga, ponieważ prowizoryczne uwolnienie nie może być legalne.

— Dlaczego? — zawołali razem obaj panowie.

— Artykuł 113 kodeksu karnego opiewa co następuje: Uwolnienie prowziorycznie nie może być nigdy udzielone obwinionemu, jeżeli oskarżenie zawiera przestępstwo, obrażające obyczaje. Otóż oskarżenie, ciążące na Lucjanie Gobert, jest właśnie tego rodzaju...

Hrabia i Gaston zamienili spojrzenie: co więc znaczyły listy sędziego?

Sędzia podchwycił spojrzenie i domyślił się, co znaczy. Blady uśmiech zarysował się na wąskich jego wargach.

— Cierpliwości, szanowni panowie, — powiedział. — Jeżeli można z niebem wchodzić w układy, bożna i z prawem... To, czego zabrania artykuł 113 kodeksu karnego, może uczynić sędzia śledczy na własną odpowiedzialność... Naradzałem się z prokuratorem i upoważnił mnie do działania, według uznania... Użyję więc mego prawa, przez wzgląd na panów. Widzicie zatem, panowie, iż nie potrzebna jest kaucja pieniężna, lecz pragnę, abyście honorem zaręczyli mi za osobę Lucjana Goberta.

Ja honorem — ręczę za osobę Lucjana Goberta — rzekł uroczyście pan de Roncerny.

— I ja honorem odpowiadam — dodał Gaston — że Lucjan Gobert stawi się na każde żądanie pana

—Teraz we własnem sumieniu posiadam moralną kaucję, jakiej żądałem od panów... i którą daliście mi bez zastrzeżeń. Wolność, jakiej udzielam Lucjanowi Gobet — mówił dalej sędzia — posłuży mi do przekonania się, czy rzeczywiście ten młodzieniec zasługuje na przyjaźń i zaufanie panów... Od pierwszych odwiedzin pańskich de Beuil, zmieniłem nieco zdanie... Zbadałem całą sprawę... zarządziłem powtórne śledztwo... To, czego dowiedziałem się o oskarżonym, jest tylko na jego pochwałę... nie mogę zaś tego powiedzieć o oskarżycielach...

— Dlaczego zatem, panie sędzio, — zapytał Gaston — dlaczego nie uznasz czynu za niebyły? W interesie Lucjana Gobert potrzeba, ażeby sprawa poszła przed sąd. Trzeba, aby był sądzony i uniewinniony...

— Czy Lucjan wie o śmierci matki?

— Zabroniłem surowo wszelkich wiadomości z zewnątrz... Mam pewne projekty... Pragnę, zeby niespodziewanie dowiedział się o swojem nieszczęściu... Muszę dodać, abyście panowie wiedzieli, że Lucjan po wyjściu z więzienia znajdzie się bez dachu...

d. c. n.

Wydawca: Helena Monstorska. Druk. Expres Zagłębia“ Sosnowiec, Teatralna 1. tel. 4-94 Redaktor odp.: Lucjan Horski